

әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті
Экономика және бизнес жоғары мектебі
"Менеджмент" кафедрасы

ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

"ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару" пәні

Code **MUS 2211**

6B04101-Мемлекеттік және жергілікті басқару мамандығы

Алматы 2023 ж.

Құрастырушы:

Э.Ғ.Д.Абралиев О.А.
"Менеджмент" кафедрасының
профессоры

"ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару" пәні бойынша қорытынды емтихан жүргізу бағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары кафедра мәжілісінде қаралып, ұсынылды

" 26 " 09 2023 ж., хаттама №3

Кіріспе

"ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару" пәні 6В04101 - "Мемлекеттік және жергілікті басқару" мамандығы 3 курс студенттері үшін оқытылады: 04.09.2023-16.12.2023 аралығында. Жинақтаған теориялық және практикалық білімдерінің қорытындысы **емтихан жазбаша дәстүрлі – офлайн өткізіледі** (Емтихан сессиясы 18.12.2023-30.12.2023)

Емтихан офлайн форматта өткізіледі. Емтихан тапсыру кезінде қойылған сұрақтарға толық жазбаша жауап беру қажет.

Емтиханды тапсыру кезінде студенттер білуі тиіс:

- жергілікті басқарудың теориялық негіздерін, оның ұйымдық құрылымы мен функционалдық салаларын білу;
- халық билігінің теориясының, тікелей демократия институтының, өзін-өзі басқарудың негізгі ұғымдарын білу;
- Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқарудың нормативтік-құқықтық және заңнамалық негіздерін білу.
- жергілікті өзін-өзі басқару саласындағы болашақ маман, оның қазіргі кезеңдегі тиімділігін бағалау тұрғысынан өз пікірін білдіру;
- жергілікті билік және басқару органдарында шешім дайындау және қабылдау; алынған білімді өзінің демократиялық қоғамдық, кәсіби немесе ғылыми ұстанымын дәлелдеу үшін қолдану;
- қазіргі заманғы жергілікті өзін-өзі басқарудың негізгі мәселелерін және оларды шешу жолдарын

Сұрақтар құрастырылатын тақырыптар:

1. Қазақстан Республикасында жергілікті басқару және өзін-өзі басқарудың ғылыми негіздері
2. ҚР жергілікті басқару және өзін-өзі басқарудың заңнамалық жағдайы
3. Дамыған елдердегі жергілікті басқару және өзін-өзі басқарудың заманауи әдістері
4. Жергілікті өзін-өзі басқаруды дамыту үрдістері мен пайымы
5. Қазақстан Республикасында жергілікті өзін-өзі басқаруды дамытудың негізгі қағидаттары
6. Жергілікті өзін-өзі басқаруды ұйымдастырудың ерекшеліктері
7. Ауылдық округтердегі жергілікті өзін-өзі басқару органдары
8. Мәслихаттардың жергілікті өзін-өзі басқарудағы маңызы
9. Жергілікті өзін-өзі басқару органдарының жауапкершілігі
10. Қалалардағы жергілікті өзін-өзі басқару органдары атқаратын қызметтерінің маңызы
11. Қазақстан Республикасында аймақтырындағы жергілікті өзін-өзі басқарудың территориялық ерекшеліктері
12. Қазақстан Республикасында жергілікті өзін-өзі басқарудағы кадрлар және олардың біліктілігін арттыру
13. Жергілікті басқару және өзін-өзі басқарудың экономикалық механизмдері
14. Жергілікті басқару және өзін-өзі басқаруды цифрландыру
15. Қазақстан Республикасында жергілікті өзін-өзі басқарудың басым бағыттары

БАҒАЛАУ ШКАЛАСЫ

"ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару" пәні бойынша жазбаша емтихан жұмысын бағалау шкаласы	
A 100 - 95	<p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сұрақтарға стилистикалық сауатты, логикалық тұрғыдан дұрыс жауап берді; – теориялық ережелерді нақты мысалдармен бейнелеу қабілетін көрсетті; – ғылыми терминологияны дәл қолданғанын көрсетті; – тәжірибелік тапсырманы толық көлемде орындады, тапсырманы орындауда инновациялық тәсілді қолданды.
A- 94 - 90	<p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сұрақтарға жауапты сауатты, логикалық дұрыс жауап берді; – тәжірибелік тапсырманы толық көлемде орындады; – ғылыми терминологияны қолдану кезінде білім беру материалын білмегендіктен немесе дұрыс түсінбегендіктен туындаған кейбір қателіктер немесе дәлсіздіктер жіберді
B+ 89 - 85	<p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сұрақтарға дұрыс жауап берді; – теориялық ережелерді нақты мысалдармен бейнелеу қабілетін көрсетті; – тәжірибелік тапсырмаларды толық емес көлемде орындады
B 84 - 80	<p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> – шығармада жауаптың логикалық және ақпараттық мазмұнын бұрмаламаған ұсақ олқылықтар бар; – шығармада ұсақ дәлсіздіктер мен қателіктер жіберілді
B 79 - 75	<p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ғылыми терминологияны қолдану кезінде қателіктер немесе екіден көп кемшіліктер жіберілді – тәжірибелік тапсырмаларды толық емес көлемде орындады
C+ 74 - 70	<p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> – материалдың мазмұны толық немесе дәйекті түрде ашылмаған, мәселені жалпы түсінген кезде ұғымдарды анықтауда, терминологияны қолдануда қиындықтар немесе қателіктер болды
C	<p>Студент:</p>

69 - 65	<ul style="list-style-type: none"> – жаңа жағдайларға теорияны қолдана алмады; – тәжірибелік тапсырманы орындауда теорияны қолдана алмады
C- 64 - 60	Студент: <ul style="list-style-type: none"> – теориялық материалдарды жеткілікті білмейді – негізгі дағдылар мен қабілеттердің жеткіліксіз қалыптасуы анықталды
D+ 59 - 55	Студент: <ul style="list-style-type: none"> – оқу материалының негізгі мазмұны ашылды; – оқу материалының көп немесе маңызды бөлігін білмеу немесе түсінбеу анықталды
F 0-49	– жұмыс магистранттың тексерілетін пән бойынша міндетті білімі мен дағдыларының толық жетіспеушілігін көрсетті

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі				Бағалау әдістері		
Баға	Баллдардың сандық баламасы	% мәндегі баллдар	Дәстүрлі жүйедегі баға	<p>Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген.</p> <p>Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады.</p> <p>Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.</p>		
A	4,0	95-100	Өте жақсы			
A-	3,67	90-94				
B+	3,33	85-89	Жақсы			
B	3,0	80-84				
B-	2,67	75-79				
C+	2,33	70-74				
					Формативті және жиынтық бағалау	
					Дәрістердегі белсенділік	5
					Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі	20

C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық	Өзіндік жұмысы	25
C-	1,67	60-64		Жобалық және шығармашылық қызметі	10
D+	1,33	55-59		Қорытынды бақылау (емтихан)	40
D	1,0	50-54		ЖИЫНТЫҒЫ	100
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз		
F	0	0-24			

Студентке емтиханға дайындық барысында ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

Негізгі әдебиеттер:

1. Қасым-Жомарт Тоқаев "Әділетті Қазақстанның экономикалық бағдары". - Астана, 1 қыркүйек 2023 ж.
2. Қазақстан Республикасының Конституциясы-Астана: Елорда, 2008-56 б.
3. Мемлекеттік қызмет туралы Заңы//Қазақстан Республикасы Президентінің 2015 жылғы 23 қарашадағы №416 -V ҚРЗ
4. Қазақстан Республикасында мемлекеттік басқаруды дамытудың 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасы//ҚР Президентінің 2021 жылғы 26 ақпандағы №522 Жарлығы
5. Қазақстан Республикасының жергілікті өзін-өзі басқаруды дамытудың 2025 жылға дейінгі тұжырымдамасы//ҚР Президентінің 2021 жылғы 18 тамыздағы №639 Жарлығы
6. Алексеев И.А., Адамоков Б.Б., Белявский Д.С. Муниципальное управление и местное самоуправление -М.: ИНФРА-М, 2019-353 с.
7. Аширбекова Л.Ж. Пандемия жағдайында әлеуметтік саланы мемлекеттік реттеуді зерттеу-Алматы: Қазақ университеті, 2023-102 б.
8. Бабун Р.В. Организация местного самоуправления-М.: КноРус, 2019-274 с.
9. Бабынина Л.С., Литвинюк А.А., Иванова-Швец Л.Н. Современные технологии управления персоналом-М.: Инфра-М, 2023-220 с.
10. Байнова, М. С. Система государственного и муниципального управления -Москва; Берлин: Директ-Медиа, 2020 -362 с.
11. Бондарь Н.С. Местное самоуправление -Москва: Юрайт, 2023 -386 с.
12. Бурлаков Л.Н. және басқалар. Мемлекеттік және жергілікті басқару- Алматы: CyberSmith, 2019.-324 б.
13. Долгих Ф.И. Теория государства и права - М.: Синергия., 2023-464 с.
14. Жатқанбаев Е.Б. Государственное регулирование экономики: курс лекций. – Алматы: Қазақ университеті, 2021 – 200 б.
15. Жатқанбаев Е.Б., Смағұлова Г.С. Экономиканы мемлекеттік реттеу- Алматы: Қазақ университеті, 2023 – 200 б.
16. Жатқанбаев Е.Б., Аскеров А. Алматы: Қазақ университеті, 2023 –1200 б.
17. Камолов, С. Г. Цифровое государственное управление: учебник для вузов - Москва: Юрайт, 2021- 336 с.
18. Маркварт Э., Петухов Р.В., Иванова К. А. Институциональные основы местного самоуправления- М.: Проспект, 2019-344 с.
19. Мясникович М.В., Попков А.А. Теория и практика местного управления и самоуправления. Состояние, проблемы и предложения-М.:ЛитРес, 2021-160 с.
20. Попова Е.П., Минченко О.С., Ларионов А.В. и др. Государственное управление: теория, функции, механизмы-М.: НИУ ВШЭ, 2022-220 с.
21. Посткеңістік 15 елдегі мемлекеттік басқарудың эволюциясы: трансформацияның түрлілігі//<https://link.springer.com/book/10.1007/978-981-16-2462-9?sap-outbound-id=035DBE58D8EF66DDDBF9CD7F923E30EDF10226A3>
22. Соколова А.И. Актуальные проблемы цифровизации местного самоуправления-Оренбург, 2020-59 с.
23. Сардарян, Г.Т. Государственное управление в современном мире. Учебник для студентов бакалавриата и магистратуры. Москва: МГИМОуниверситет, 2020 - 169 с.

24. Сморгун Л.В. Государственная политика и управление в 2 ч. Часть 1. Концепции и проблемы - Юрайт, 2023 -395 с.
25. Станислав Липски: Основы государственного и муниципального управления-М.: КноРус, 2021-248 с.
26. Тұрғынбаева А.Н. Ұйымдағы өзгерістерді басқару- Алматы: Қазақ университеті, 2023-186 б.
27. Чихладзе А.А., Ларичева Е.Н. - Местное самоуправление в единой системе публичной власти-- М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2020-343 с.
28. Юдина, Ю. В. Государственное и муниципальное управление - Москва: Юрайт, 2023. - 453 с.

Қосымша әдебиеттер:

1. Мырзагелді Кемел Мемлекеттік және жергідікті басқару-Астана, 2017-150 б.
2. Қазақстан Республикасының 2025 жылғы дейінгі Стратегиялық даму жоспары//ҚР Президентінің 2021 жылғы 26 ақпандағы №531 Жарлығы
3. Қазақстан Республикасында мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі жетілдіру туралы//ҚР Президентінің 2021 жылғы 27 ақпандағы №527 Жарлығы
4. Мемлекеттік саяси және әкімшілік қызметшілер лауазымдарның тізілімін бекіту туралы// ҚР Президентінің 2021 жылғы 20 сәуірдегі №560 Жарлығы
5. Президенттік жастар кадр резерві туралы//ҚР Президентінің 2021 жылғы 18 мамырдағы №580 Жарлығы
6. ҚР қалалық және ауылдық билік деңгейлерінің дербестігі мен жауапкершілігін кеңейту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы// ҚР Президентінің 2021 жылғы 30 маусымдағы №60-VIII ҚРЗ
7. Оксфорд экономика сөздігі = A Dictionary of Economics (Oxford Quick Reference) : сөздік -Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019 - 606 б.
8. Уилтон, Ник. HR-менеджментке кіріспе = An Introduction to Human Resource Management - Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019. — 531 б.
9. М. Коннолли, Л. Хармс, Д. Мэйдмент Әлеуметтік жұмыс: контексті мен практикасы – Нұр-Сұлтан: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2020 – 382 б.
10. Стивен П. Роббинс, Тимати А. Джадж Ұйымдық мінез-құлық негіздері = Essentials of Organizational Behavior [М - Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019 - 487 б.
11. Р. У. Гриффин Менеджмент = Management - Астана: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018 - 766 б.
12. Д. Гэмбл, М. Питереф, В. Томпсон Стратегиялық менеджмент негіздері: бәсекелік артықшылыққа ұмытылу = Essentials of Strategic Management the Quest for Competitive Advantage -Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019 - 534 б.
13. Шиллинг, Мелисса А. Технологиялық инновациялардағы стратегиялық менеджмент = Strategic Management Technological Innovation - Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019 - 378 б.
14. О'Лири, Зина. Зерттеу жобасын жүргізу: негізгі нұсқаулық : монография - Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2020 - 470 б.
15. Шваб, Клаус. Төртінші индустриялық революция = The Fourth Industrial Revolution : [монография] - Астана: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018- 198 б

Зерттеушілік инфрақұрылымы

1. Аудитория 219
2. Дәріс залы - 5

Интернет-ресурстар

1. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-981-16-2462-9?sap-outbound-id=035DBE58D8EF66DDDBF9CD7F923E30EDF10226A3>
2. URL: <https://www.iprbookshop.ru/81662.html>
3. <https://e.lanbook.com/book/328640>

1.

СТУДЕНТ

Емтихан кезінде білім алушыларға шпаргалка, ұялы телефон, смарт-сағат, қосымша веб-парақ және т.б. қосымша ақпаратқа рұқсатсыз қол жеткізуге мүмкіндік туғыза алатын техникалық және басқа құралдарды алып кіруге және/немесе пайдалануға, сондай-ақ, басқа

білім алушылармен және бөтен адамдармен сөйлесуге, жауап парақтарында аты-жөнін жазуға және өзге де белгілерді салуға тыйым салынады. Белгілі пәндер бойынша емтихан кезінде сөздіктерді, калькуляторды пайдалану үшін емтихан сессиясы басталғанға дейін алдын ала (2-3 апта бұрын) оқу жұмысы бойынша проректордың арнайы рұқсатын алуы қажет. Осы ереже орындалмаған жағдайда білім алушы емтиханнан шығарылып, сәйкесінше акт толтырылады және пәнге «F» (қанағаттанарлықсыз) бағасы қойылады.